

353 حیات

میانہ رانما میانہ... ریابہ راہا جیرو حیات قاتلم!...

ادارہ مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول چادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی یانندہ کی دائرہ

استانبول پوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی چادہ سندہ رسیل پرشہ
ادارہ خانہ سی داخندہ کی دائرہ
تلفون : ۳۶۰۷

نسخہ سی ہربرہ ۱۰ غرورہ

سنہ لکی پوسہ ایلہ ہ لرا ،
(اجنبی مملکتلر ایچین ہ دولار)

ایونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول پوروسی
مراجعت ایدیلر
یازی ایشلرلک مرجعی آنقرہ مرکزیدر

۱ نجی جلد

آنقرہ ، ۲۳ کانون اول ، ۱۹۲۶

صانی : ۴

مصابہ

انقلاب و حیات حقندہ تلقی

دوماژہ وسکینک « انسان و مدنیت حقندہ نظریہ » اسمندہ برکتابی وار . بورادہ مؤلف حیوان ایلہ انسانی مقایسہ ایدہ رکن شویاہ دیر : « حیوان بردفعہ ، انسان ایسہ ایکی دفعہ دوغار . آنہ و بابا یاوروسی دنیاہ کتیردکن صوکرہ بر دفعہ دہ جمعیت اونی تشکیل ایلہر . » اگر استقلال حربی و انقلاب ایچندہ پشہن نسلہ بونی تطبیق ایلہ مک لازم کلیرسہ بوکونکی تورک منور زمرہ سنک اوج دفعہ دوغدیغنی قبول ایلہ مک لازم کلیر . چونکہ ظفردن و انقلابدن اولکی تورک وطنداشتنک ایناندیغنی ، قیمت ویردیکی فکر و مؤسسہ لرلہ بوکونکی قناعتلری آراسندہ چوق فرق واردر . دینہ بیلیرکہ استقلال حربی و انقلاب ، تورک روحنی عادتا یکی باشند تشکیل ایلہ مشدر .

صوک انقلاب ایچندہ اولغونلاشان تورک نسلہ باقیگز ، بونلر دہا اول ایناندقلرینی بیراقشدر ، اولجہ لزومہ قانع اولمادقلری مؤسسہ لر قارشیسندہ لاقیدیانہ اوموز سیلکوب کچرکن بوکون اولنلرک وجودینہ تحمل ایدہ مز بر حالہ کلشدر ، دون سادہ جہ آغر ویا چوق شعورلی اولارق حسرتی سزدکلری « مفکورہ بی » بوکون اوغرینہ جان ویرہ جک بر حقیقت اولارق قبول ایلہ مشلدر . بوندن بش سنہ اول مدرسہ نک

حیات تلقیلری آراسندہ کی فرق تحلیل ایلہ مک کافیدر : اسکی نسلک دیندار وزاهد دہ نیلن بر قسمنہ کورہ ، شویاشادیغمز حقیقی حیاتک ہیچ بر قیمتی بوقدی ، بو حیات اصل اخروی سعادتی استحصال ایچون برواسطہ دن عبارتدی . دنیاہ کچیردی کمز عمرک آخرتدہ کی سعادتی تأمین ایتمک یارامقدن باشقہ بر خدمتی اولامازدی . بویلہ بر اعتقاد بالطبع دنیوی حیاتمک قوتی غائب ایندیریر . یاشامق ، قابل اولدینی قادر قوتلی یاشامق ، املنی قیرار . شدید فعالیت ، زنکین ، پارلاق بر حیات املنی اویوشدیریر . مکینجہ توکل ، غایت ابتدائی طرزده قناعتکارلق ، ہر شئی قضا و قدرہ عطف ... ہب حیات حقندہ کی بو تلقینک نتیجہ سیدر . غریبدرکہ بوندن بش سنہ اولنہ وارنجیہ قادر بعضیلری طادی توکلی قدرجیلکی قیرمق ایچون تورلو تورلو تاویلرہ کیریشمشلر ، سعادتک حقیقی مفکورہ نک آخرتدہ اولماسی اعتقادینی تسکذیب ایتمکسزین فردلرک دنیوی حیاتہ قوت آشیلامغہ جالیشمشلردر . حالبوکہ بونک امکائی اولامازدی : یاسعادتی ایستہ کلریمزی شویاشادیغمز حیاتدہ آرایاجقدق اووقت البتہ توکلک ، قدرجیلکک معناسی قالمایا . جقدی ، یاخود حقیقی سعادتی بو عالمک خارجدہ کورہ جکدک ، او وقت شوفانی عمری استحقار ایلیہ جک ، اونی برواسطہ دن عبارت کورہ جک نہ بولورسہق اونکلا اکتفا ایلیہ جکدک . « حقیقی حیات » لک قیمتی حقندہ قناعتمز دیکشمکجہ ہر نوع ترقیہ مانع اولدینی ہر کسجہ کورولن سچیہ لردن قوروتولامازدق .

اوکندن کچن برمنورا کثریا اوکلا قیدانہ باقاردی بوکون برچوق تورک کنجک مقتلی اولان بویلہ بر مؤسسہ نک رؤیاسی کورمک بیلہ تحمل ایدہ مہ . یورز . دون « جمہوریت » ک سادہ جہ تحسرنی حس ایدہ بیلیردک ، بوکون ہرشی بہاسنہ اونی محافظہ یہ عہد ایتمشدر . دونکی منور ایچون سادہ جہ کندی نقطہ نظرینہ کورہ « دوغرو دوشونمک » کافی ایدی ، ایی دوشوندیکنہ ایناندیغمز فردلرہ « کامل انسان » دہیہ بیلیردق . بوکون یالکز ایی دوشونہ دکل ، دوشوندیکنی اجرایہ قادر اولان ، برشی یاراتا بیلہن ، دیکرلرینہ وطبیعتہ مؤثر اولانلرہ ، ایی وخیرلی وطنداش ، کامل بر فرد » دہیہ بیلیرورز .

بوتون بو نشانلر بزمہ کوستریورکہ یاقین بر ماضیہ نظر آ قیمت ویردی کمز حکملر دیکشمشدر . ذاتاً بر تحولہ « اجتماعی بر انقلاب » دہیہ بیلیمک ایچون اول امردہ جمعیت ، ماضیدن آیریش اولمالی ، یعنی دہا اول وجدانلردہ بر طوتان فکر و مؤسسہ لردن بر قسمی قیمتی غائب ایتمش بولونمالی ؛ دیکر جہتدن یکی قیمت حکملری ، یکیدن اینانیلان فکرلر ... روحلری صارمالیدر . استقلال حربی ایستہ بویلہ حقیقی بر انقلابی دوغور مشدر ، اولجہ اینانیلان بر طاقم فکرلر بوکون قورو برر موہومہ حالنہ کلش ، بوکا مقابل بوکون ایناندیغمز ، حصولی ایستہ . دیکمز یکی مفکورہ لر دوغمشدر .

انقلابمک تولید ایندیکی بو تحولک حقیقی معناسی کلا یاییلمک ایچون عثمانلی ایمرطور لفتک صوک دورلرندہ مختلف زمرہ لرلہ بوکونکی نسلک

برنده يك غرب بر شكل دقتی جلب ایدی . بو بویا ایله یاییلمش معروف شکله بر « زمان » متالی ایدی ، یالکیز آئنده طوتدینی طیربان دکدی ، ایلك باقیبده کوزیه چاربان شکله نظراً يك جسم بر رقاصدی ، آنقیقه ساعتیک رقاصلرینه بکزه یوردی . مع مافیله بوما کینانک کورونوشده اوله بر حال واردی که دقتله باقیله مجبور اولدم . بر مدت کوزلریمی اوکا دیکدم . (ذاتاً تمامیلله بوزیمک حذاسنده بولونیوردی) ، بانا عادتاً حرکت ایدیورمش کیی کلدی . بر ثانیه ده فرقته واردم که ظم دوغروایتمش ، فی الحقیقه حرکت ایدیوردی . وسعت رقص آز و حرکتی ده بالطبع بطی ایدی . برقاج دقیقه بر درجه به قادر خوف ، لاکن داها زیاده حیرتله سیرایتم . نهایت بو آغیر حرکت کوزلریمی یوردی ، نظرییمی جیره نك دیگر جهتلرینه جویوردم .

خفیف بر طبقی رقی دویدم ، وزمنه باقیبده بر جوق ایری گمه لرك دولاشدیغی کوردم . بونلر صاغ طرفده بولونان قوبودن چیقمشلدی . حتی کوزلریمک اوکنده سوزولرجه سی اورادن چیقیدیلر ، هبسی قارغا باقیشلی ایدی ، آت قوقوسی کندیلرینی جذب ایتشدی . بونلری اورکو توب قاجیرمق ایچین جوق اوغراشمق لازمدی . غالباً یاریم ساعت ، حتی بلکه ده بر ساعت ... (چونکه زمانک کیشی آنجاق يك قابا بر تخمیه تقدیر ایده بیلوردم) سوکرا تکرار یوزمی طاوانه جویوردم . کوردیکم حال ذهنی آلاق بوللاق ایدی . رقاصک وسعت رقصی آرمش مان بر یاردا قادر اولمشدی . طبیعی بونک نتیجه سی اولارق سرعتی ده اومرته تزیاد ایتشدی . فقط بی اک زیاده راحتسز ایدن جهت شو ایدی که رقاص حس اولونور درجه ده آشانی به ده ایتشدی . شیمدی - نه قادر خشینله اولدیغی سوبله مه به لزوم یوق - اییجه کوریوردم ، رقاصک آلت طرفی باریل باریل ، چلیکدن یاییلمش بر هلال ایدی ؛ اوجدن اوجه بوی بر قدم قادر واردی ؛ اوجلری یوقاری به متوجهدی ، بدن طرفه اولان مدور کنار اوسترا کیی کسکین اولدیغی ده آب آشکاردی . همده اوسترا کیی کتله لی و آغیر کورونیوردی ، غایت کسکین اولان آلت کناردن اعتباراً قالدیلشارق اوست طرفه کنیش و صاغلانم بر کتله حالی آلیوردی .

[- سوکی واد -]

« فورنایتلی ریویو »

(Fortnightly Review) (لوندرد) - تشرین اول

ر.م. فوقس ، « ماقسیم غورکی و انکلیز نقطه

نظری » عنوانی مقاله سته غورکی نك حکایه لرینک ، عمومیتله حزن و ماتم ایچنده بیتهمی ، مشهور بر انکلیز رومانچیسی سیکرلندیردیکندن بختله باشلیوروانکلیز قارلرینک مان مان هیسنک ده بویله سیکرله نه جکی قید ایتکله برابر او حکایه لرك ، بعض انکلیزلره بر طونیک واسلوبده کی مرادک ده بر کینین تأثیری

یابه جغنی علاوه ایدیور . سوکرا غورکی نك اسمندن بختله دیورکه :

« غورکی ، انکلیزلرك قولاغنده خشین بر صورتده چینلایان براسه ر . فقط روسجه ده « آبی » معنائه اولان بواسم ، صاحبی ایی افاده ایتکده در . « آلکسی بشقوف » بواسی ، حیاتک کندیس اوزرنده بر اقدینی انطباعاتی ، سرسری ، یالین آباق ، پڑمرده بر مزبله ایده آلجیسی نقطه نظرندن یازمغه باشلادیغی زمان کندینه مخلص ایدیغمشدی .

« غورکی ، حیاتک چیرکینلک لرینی ، آجیلقلرینی تخفیفه قالدیشماور ؛ اونک ، کوزلکی ادراک خصوص . صنده کی فوق العاده قابلیتی ، ظلمی و چیرکینلک لری داها زیاده وضوحه میدان چیقاریور . »

بوندن سوکرا فوقس ، « ژ.ق. چه سرتون » ک

غورکی حقتده کی بر مطالعه سنی نقل ایدیور :

« غورکی بر در بدر ، خلق طبقه سی آراسندن چیقمش بر آدام اولقله برابر بر منقد ، آبی بر منقد در . غریبه قهر انسانلر ادبیات ساحه سته آتیلدقلری زمان دائماسانیتانالیست و مان مان بلاستنا نیکین اولورلر . »

سوکرا فوقس ، انکلیز و روس رومانچیلری حقتده « ادوارد غارته » نك شوسوزلرینی ذکر ایدیور :

« انکلیزلر ، حیاتک چیرکینلک لری و طبیعتک لاقیدلکته قارشلی اخلاق قانونک ظفر نهائی فی قازاندیغنی تصویر ایدن محروم لره رغبت کوسته ربرلر . روسلر ایسه ، اوجوزمفکوره جیلکه مساعده کار بولمیلورلر . اونلر بونک برینه ، انسانلری سوق و اداره ایدن ایی و فنا عامللری و اخلاق قانونک ، طبیعته حاکم اولق خصوصنده کی کفایتسزلکنی تحلیل ایدیورلر . فنا لک متادی حاکم بولندیغی بودنیاده کوزه چاربان حقیقتلری کتم و یاتغیر ایتکی غیر اخلاقی بولمیلورلر . »

فوقس دوام ایدیور :

« غورکینک و دیگر روس محروملرینک اثرلرینک تدقیق ایتک صورتیه بر حکم و بر مک امکافی و ارسه روسلرك ، نظریه دن زیاده تحلیل ایله علاقه دار اولدقلرینه قناعت کتیرمک لازمدر . روسلر ، ناصیل ایشله دیکنی کورمک ایچون ما کته بی قیرمقندن ذوق آلیرلر . بو ، بعضاً ، بر کله بیکی پارچا پارچا قوبارمغه بکزرکه نه ظالمانه برایشدر !

« غورکی اثرلرنده اکثریا صوک درجه متردی

واک اشاغی دناتلر و ظلملر ایشله مش انسانلرك روحی فعالیتلرینی تصویر ایدر . بویله بر اثر یازان بر انکلیز ایسه قارلرینک کندیسندن نه بکله دیکنی بیلیر . اونک ایچون قارلرینی خجاعت ، ظلم ، آلچاقلق ، الخ .. ایله تهییج ایتدکدن سوکرا نهایت دوغرو ظالمی طسوتار ، پنجه عدائته تسلیم ایدر ؛ مظلومی قورتاریر . ضررلرینی تضمین ایتدیرر . فقط غورکی اثرلرینی بویله بیتیرمز . (ایسته حیات بودر . داها نه ایسته یورسکز ؟) دیر .

« ... غورکی ده ، بونون خشینلکیله برابر ، مظلونلره قارشلی بر مرحمت واردر . ظلمه قارشلی ، حتی قولی ظلمه قارشلی ناصل فوران ایتدیکنی کندیس آ کلاتیور . بونکله برابر بر مرحمت حسی ، حکایه لر نده کی خشینلکی تخفیف ایده من . ایسته اصل بوراده

انکلیز و روس نقطه نظرلری آراسنده کی تضاد تبارز ایدر . « فنائی ایلیکه قارشلی غالب کوستر مک انسانلره ایی بر مثال و بر مک دکادر » دیرسه ک غورکی شو جوائی و برر : « انسانیت عاشقلری قورقونج حقیقتلری آلاجه کله لر و کوزل یالانلر آرقاسنده صاقلاما ایدر . حیاتی اولدیغی کی کورمه لی بز . بونون قلب و دماغلر مزده ایی و انسانلری اولان شیلر ، نازه لندیرلکه محتاجدر . »

فوقس ، غورکینک حیاتندن بحث ایتدکدن سوکرا دیورکه :

« وولغانلری اوزرنده کچن سته لرك ، غورکینک اثرلرنده يك جوق انطباعات و انعکاساتی کورولور . غورکی بو داتما شن ، دقتسز ، عیب بیلر ، آرزو اشتها سندن ماعدا قانون طایماز صوکناری سرسریلرینه مجلوبدی . صناعی و اجتماعی انضباط نظاماته رعایتکار انسانلردن زیاده بوکی تقییداته شدتله عصبان ایدنلره قارشلی محبت بیلردی . منتظم حیاته آلیش اولان غورکینک حدتلی حریت ندالری بر « اوتوی » تأثیری یاییوردی . چونکه غورکی ، بویک صنایعه قاییلمش بر خلقه ، ابتدائی عشرتله مخصوص فکرلردن بحث ایتش اولیوردی . »

غورکینک ، طبیعتک لسانندن آ کلا دیغنی و طبیعی عنصرلره شخصیت و بر دیکندن ، حکایه لرنده کی کوبولردن بحث ایتدکدن سوکرا دیورکه :

« غورکینک اثرلرنده غرب مدنیت صنایعه سنده امال ایدلش ایکی عنصره کوزه چاربار : بری حریت عشقی ، دیکری کوزلک عشقی .

« غورکی ، فابریقه لر حیاتندن نادرأ بحث ایدر و بحث ایتدیکنی زمان ده نقطه نظری معیندر :

« هرکون فابریقه دودوکنک آبی ، کورله ییچی ، تیره دیغی صداسی دومانله قارارمش ، یاغلی هوالی عمله حله سته دوغرو یا بیلور و بخار قدرتنک امرلرینه منقاد خلق درحال ، بوز رنگلی کوچوک اولردن دیشاری فیرلیوردی . مغموم یوزلریله ، کافی درجه ده اویویا مادقلر ایچون قاتیلشمش عضله لرله ، عادتاً ثورکش سازان باقلری کیی خیزلی خیزلی ایلرلیورلردی ... آقشاملین کونش ، اولرك پنجره لری اوزرنده ، باغین بر حالد قیرمزی شعاعاتی کزدیردیکنی زمان فابریقه بو خلق ، یاغش کول کیی دیشاری پوسکور یوردی . »

« ... غورکی فابریقه لر حقتده (انسانلرك حیاتی ، کیرلی بر جوربا ایچنده ایش کیی ، قایناتا قایناتا اکسلیتور) ، دیور . »

فوقس ، غورکینک روسیه فابریقه حیاتی حقتده سوبله دکلرینک انکلیز فابریقه حیاتی حقتده ده وارد اولدیغنی و بو حیاتک خجاعتی تصویر ایتک ، اونک اصلاحی ایچون چالیشمق قادر نافذ اوله جغنی سویلیور و مقاله سنی بیتیررکن شوسوالی سور یور :

« صنایعک بویک بر مرکزلی اولان انکلتزه ، بوندن بر درس آلامه جقمی ؟ »

مدیر مسئول : محمد امین
استانبول - ملی مطبعه